

ତିବାକ୍ଷିହିମୀର୍ମୁଖତଳ୍ଲାଖାନଙ୍କରେ: ପଦମ୍ପଃତାନ୍ତେ
କୁଳକୁଳିତମ୍

អត្ថបទនេះ សរើបចេញពីបទបង្ហាញរបស់លោក Jayant Menon* នូវសន្តិសិទ្ធិកិច្ចការិស៊ូប្រធែសកម្មជាតិ ឆ្នាំ២០០៤ និងព័ត៌មាន ពេលវេលាទៀតស្រដែលពីអត្ថបទរបស់លោកនៅក្នុងរបាយការណ៍អភិវឌ្ឍន៍ ប្រចាំឆ្នាំ២០០៤-០៥ នៅក្នុងរបាយការណ៍អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

ជំនួយទំនាក់ទំនងីរសំខាន់លិចជំនួយ

តម្លៃជាកំណើន

ឆ្នាំ	តម្លៃជាកំណើន (CPI)	អនុវត្តន៍យកបាន (Inflation Rate)
2010	17.5	-
2011	13.5	12.9
2012	16.5	-
2013	14.5	-
2014	17.5	16.5

9 មធ្យមភាគ
២ សំដាងលើការ
ទ្វាន់រូបាយ ៩
រាយការណ៍

មកត្រីម ៦.៩% ដៃរីនីង ៤% នៅឆ្នាំ២០០៧ ។ កំណើន ដសស អាស៊ាន បានចែងចាយចុះមកត្រីម ៤.៣% ដៃរីនីង ៦.៣% កាលពីឆ្នាំមួយ ។ កំណើន ដសស បែងប្រជែងឧស្សាហកម្មថ្មី ចិញ្ញូប៉ាងខ្ពស់ មកត្រីម ១.៨% នៅឆ្នាំ២០០៨ ដៃរីនីង ៥.៦% នៅឆ្នាំ២០០៩ ។ នៅពេលជាមួយគ្មានៗ កំណើននៅប្រជែងទិន្នន័យចុះក្នុងកំណត់សំគាល់អស់ប្រហែល ៣% បន្ទាប់ពី បានឡើងខ្លោះបំផុត កាលពីឆ្នាំមួយ (តារាង ១) ។

ជុបចំណាត់ខ្លួនដីជុបតិតក្រុង សិរាណាគិត្យក្រុង

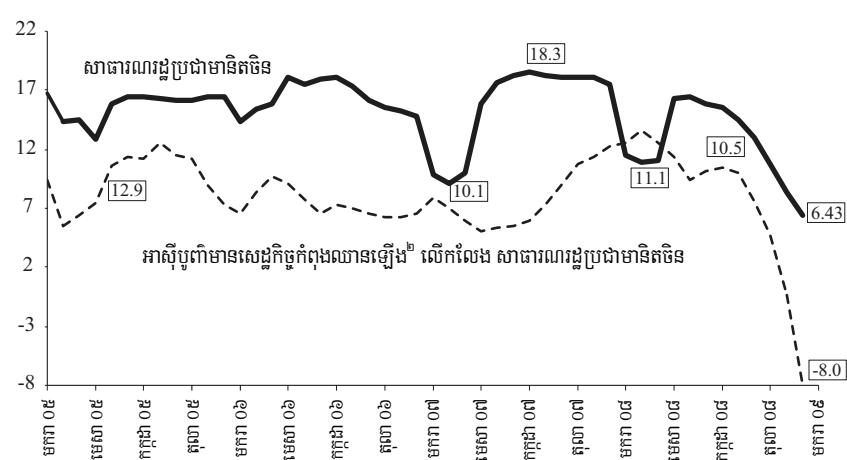
ការផ្តល់សេវាកម្មពិភពលោក បានផ្តល់នូវជំនួយការងារចុងផែនកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ។ ដើម្បីតាមលក្ខណនាសាលាសាកល បានធ្វើដែលទាំងអស់

ភាគង ៩: កំណើន ធសស

	2006	2007	2008	បំផែបំរុល 07-08
តាំបន់អាសីបូពិដោលមាន សេដ្ឋកិច្ចកំពង់ណុញមានឡើង	8.7	9	6.1	-2.9
តាំបន់អាសាន	6	6.5	4.3	-2.2
ប្រទេសខស្សាបកម្មធី	5.5	5.6	1.8	-3.8
ចិន	11.6	11.9	9	-2.9
ជប៉ឺន	2	2.4	-0.7	-3.1
សុបន្ទះភាពមិរក	2.8	2	1.1	-0.9
តាំបន់អិរិយា	2.8	2.6	0.7	-1.9

កំណត់សំគាល់: នេះ គិតថាឌ្វូនីយដើម្បីសំរាប់ពាក្យង់ នៅអត្ថបទទី ៣ នៃសង្គមអត្ថបទរបស់លោក J. Menon ។ សូមកត់សំគាល់ដែលដែរថា ក្រាបីកទាំងអស់ក្នុងអត្ថបទនេះ យកចេញដោយជាតិបូឌីបង្ហាញនានា ។

ភ្លាម ៩: កំណើនដិតផលឧសភាអកម់ (ពីមយចាំខែមយចាំ ជា %)

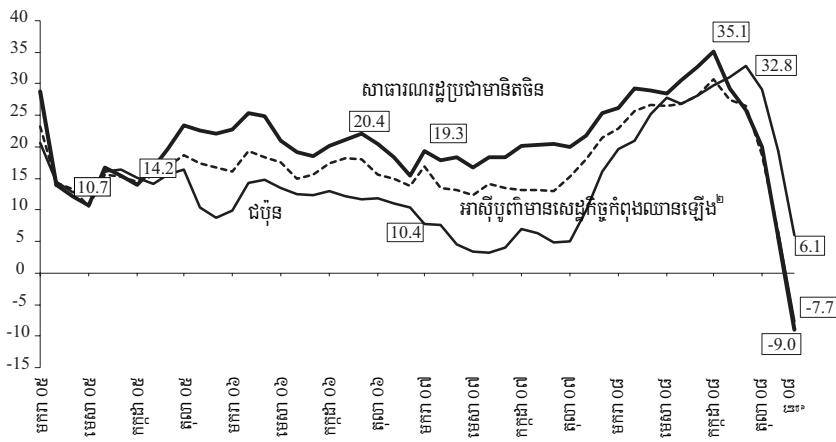

៩ អធ្វើការក្នុងលីខេ

៥ សំដែរឈើភាសាន-៥ គឺ ប្រទេសក្បួន សិច្ចកូវី និង ថែ ប៉ុណ្ណោមធមរប់ពាល បុងកង ិន ប្រឹយនេ កម្ពជា ទូក នាក់ និងវិតណ្ឌាម ដោយសារឯទាឭយប្បជី ិនអាចរកាន់ ។

ប្រភព: ការគណនាបស់បគុលិក OREI ដែកលើទីផ្សាយយរបស់ CEIC

ក្រោហិក ២: ការនាំចូលទំនិញ^៩ (គិតជា ដុល្លារអស, ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជា %)

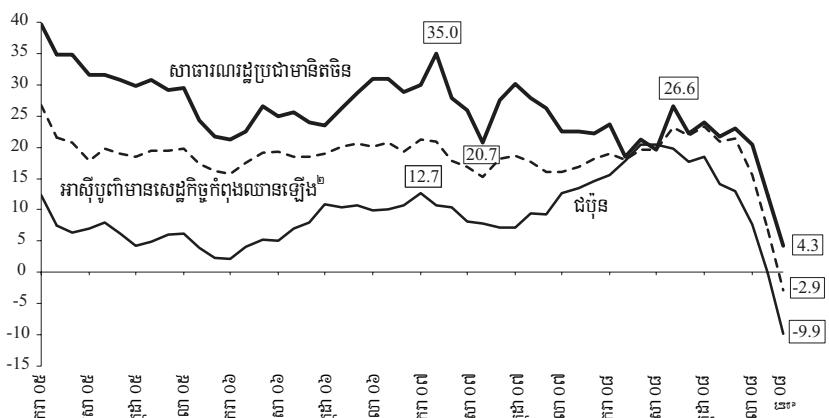

៩ មធ្យុប្រមភាគគរកិលបីខេ

២ សំដើលីប្រទេសចិន ប្រទេសខសាបាហកមចិ-៣ និងអាស៊ាន-៤

ប្រភព: ការគិតរាយបសិទ្ធភិក OREI ដែលបានចូលរួមដោយរបស់ CEIC

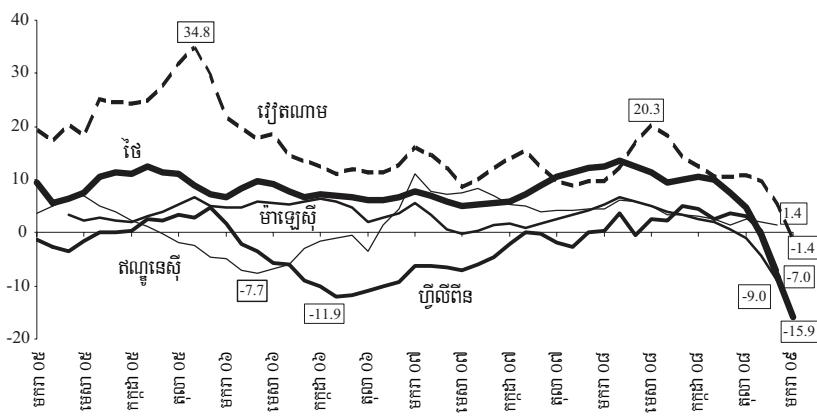
ក្រោហិក ៣: កំណើនការនាំចេញ⁹ (គិតជាសាលាបន្ទូល, ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជាពាក្យ)

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା କଥା ହେଉଅଛି।

ក្រាបីក ៤: កំណត់និងជួលកម្មុខស្សាបកម្ម⁹ - អាសយដ្ឋាន-៤ និង ផ្លូវកណ្តាល
(ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជាគារ %)

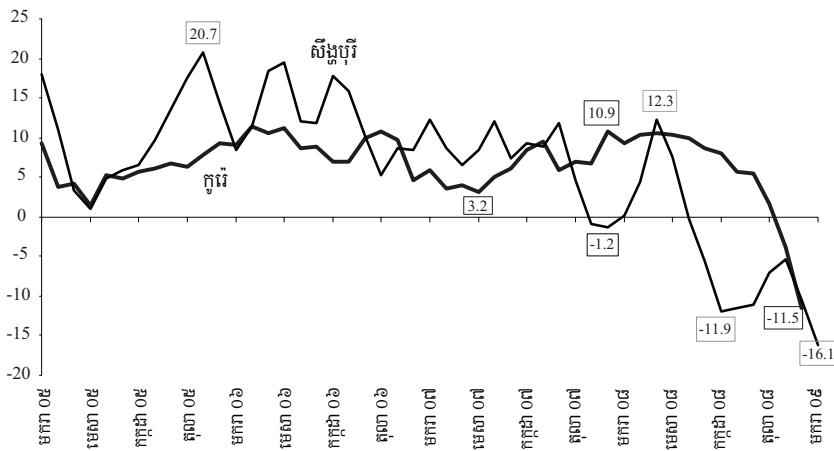
៩ មធ្យមភាគរក្សាទិន្នន័យ

ប្រភព: ការគណនាបស្ថុបគិតិក OREI ដែលបានចូលរួមដោយរបស់ CEIC

ការវាំងចុះលរបស់មហាក្សត្រដែលបានស្វែងរកចិត្តទាំង ៣ (G3) នាម
ផ្ទាក់ចុះយ៉ាងលើក្នុង ។ សិតិថាមពីតាំងបន្ទីរឈុយុបុតិ ដែល
មានសេដ្ឋកិច្ចក្នុងពុំពេញយោនឡើង នានបង្ហាញព្យាយាយ ការផ្ទាក់ចុំ
គ្នា ការពេបណ្តុប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ នានបង់ពាល់យ៉ាង
ចិត្តនៃព្យរ ដល់ការវាំងចុះឡើងប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចក្នុងពុំ
យោនឡើង ។ ក្រោមពីនេះ កំណើនឯកសារតួកម្ពុជាមួយការកម្ពស់
នៅការសិក្សាធិដែលមានសេដ្ឋកិច្ចក្នុងពុំពេញយោនឡើង នានជា
ក្បាលចុំពី ១១,១% នៅខែមករា ការពិន្ទុប៊ូម មាតិលំ
-៨% នៅខែមករា ២០០៥ (មធ្យមភាពបិខីរិលិ)
(ក្រាបីទី ១) ។ បណ្តុប្រទេសកុងតាំង ដូចជាទិន្នន័យ
ប្រទេសអស្សុរាកម្មដី (ក្រោពី តែវារ៉ា) និង អាស៊ាន-៤
កម្រាមកំណើននៃតម្រូវការបំង់ប្រាក់ និងការចិត្តល ជិតិជាល
ផ្ទាក់ចុំអវិជ្ជមានដែរ នៅចុងឆ្នាំ២០០៥ (ក្រាបីទី ២
និង ក្រាបីទី ៣) ។

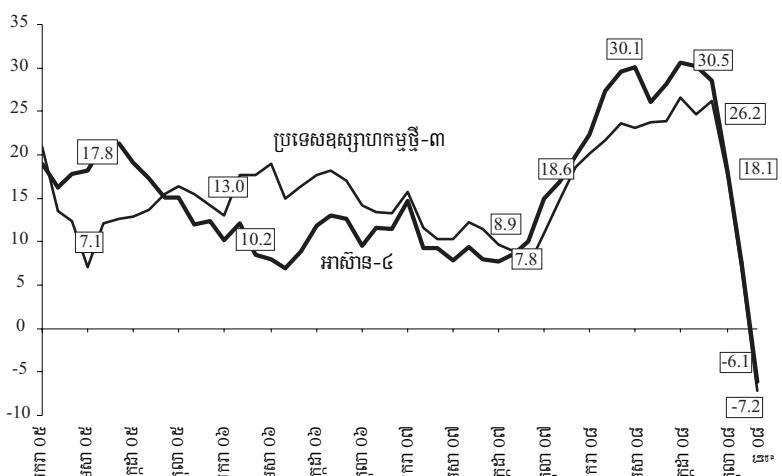
ដោយសារធម្មតាបុរីបនិយកម្ពុជានៃបណ្តាញប្រទេស
ឧស្សាហកម្មថ្មី (NIEs) គឺជាក្នុងព្រៃនីងដោយការបន្រើក
ចំណែកសង្គមក្នុង ដូចម្ដែនវិបត្តិភាពបែងបានចំឡុងព្រៃនីង
ដល់ប្រទេសទាំងនេះដែលត្រូវពិនិត្យដើម្បីជួយកម្ពុជា ។
កំណើនផលិតកម្ពុជាស្សាហកម្មរបស់ក្រោម ធ្វើការកំឡុងខាងក្រោម
ពីខែតុលា ២០០៨ ដល់ មករា ២០០៩ ។ នៅសិង្ឋបឹរី
កំណើនផលិតកម្ពុជាស្សាហកម្ម បានធ្វើការកំឡុងចំណែក
ពីខែតុលា ២០០៧ ដល់ កក្កដា ២០០៨ ដោយឆ្លងកំចុះ
ដល់កវិទទាហប់ផ្តើម -១៧% នៅខែមករា ២០០៩
(ក្រោហិក) ។ ស្រើដោយអាណាពិស័ិត្តការនៅការសាធារណៈ-៥ដ៏រ
កំណើនតម្លៃការបង់ប្រាក់ និងការបង់ប្រាក់ដល់ការបង់ប្រាក់
ឧស្សាហកម្មថ្មី បានបំបាត់អវិជ្ជមាននៅចុងឆ្នាំ២០០៨
(ក្រោហិក ៦ និង ក្រោហិក ៧) ។ នៅខែតុលា ២០០៨

**ក្រោមីក ៤: កំណើនធនលិកអម្ចាលស្ថាបកម្ម៖ - ក្នុង និង ស៊ីដូបូរី
(ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជាសំរាប់ %)**

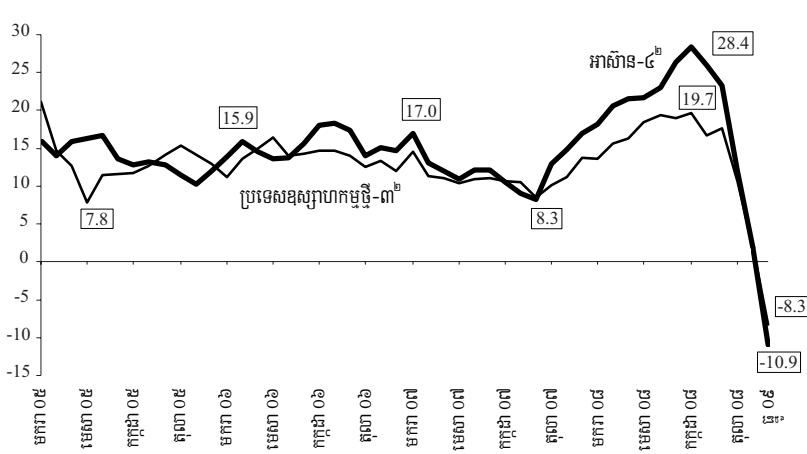

៩ មធ្យមភាគគឺលីខិះ
ប្រភព: ការណែនាំរបស់ប្រតិយិក OREI ដើរការលីទិន្នន័យរបស់ CE

ក្រាហិក ៦: កំណត់ការនាំចេញទិន្នន័យ^៩ - ប្រធែសង្គមបាកមួគី-៣ និងអាស៊ាន-៤
(ពីមួយចំឡើងមួយចំឡើង ជាចារភាព %)

៩ មធ្យមភាគរំកិលីខីខ
ឃុំ; ការណែនាំសង្គមធម្មិក OREL ដ៏កម្រិតខ្ពស់យុបសង្គម CEIC

៩ មធ្យមភាគគរកិលបីខេ

៤ អាស៊ីន-៤ មាន តណ្ហាគសិក្សា បានចូលរួម និងថែរីក្សប្រធេសុស្អាបកម្មថី-៣ មាន ហុងកុង ជិន ។
ប្រភព៖ ការគោរនាប់បុគ្គលិក OREI ដើរបានឱ្យរបស់ CEC

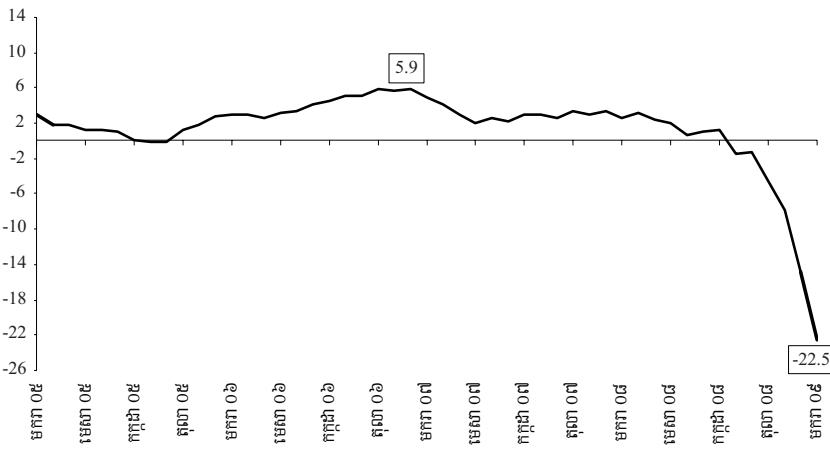
សកម្មភាពនៅថ្ងៃរបស់តើវាន់ ធ្វាក់ចុះព្យេត្តជានេះ
ប្រទេសឧស្សាហកម្មថ្មី។ ដើម្បីនេះទៀត ។

នៅខេមករ ២០០៤ ជលិតកម្មអស្សាបកម្ពស់នៅ
ទីនេះតែបានឡើង ខោះបិយីតដាមុនកី ដោយពួលខ
មធ្យមភាគតីខ្លួនចំណែក មានករិត ៦,៤៣% ។ ការចំបែកចេះ
ការបញ្ចូនទីនឹងពិនិត្យចំណែក និងវិនិយោគ តីដាមុលហេតុ
ចំបង់នៃការចំបែកចេះកំណើន ខោះបិយីតដាមុនឡើងទៀត ដូចជា
ការបិទរោងមក្រុមយ៉ាងទូនកុងពេលប្រកួតកិច្ចអូឡូវាំពិក
ជាដីម ក៏មានចំណែកកុងការផ្តល់ចុះនេះដែរ ។ ការការ
ចំណែករបស់ទីនេះតែបានឡើងជាថីជាមុននៅខេមករ ២០០៤ ប៉ុន្តែ
ប្រកែលយើតដាមុល (ក្រាបីទិក ៣) ។ ក្នុងខែដែល
នោះ ការការចំណែកជលិតជលូរមចេះ ៥% (ក្រាបីទិក ២) ។
នៅដីបុរី ជលិតកម្ម និងពាណិជ្ជកម្មទូលាងគ្រោះថ្វីនូវច្បាប់
ណាស់ ។ ជលិតកម្មអស្សាបកម្ពស់បុរី ផ្តាក់ចុះគុរិយុទ្ធម៌
អស់ប្រែកែល ៨៣% នៅខេមករ (មធ្យមភាគតីខ្លួនគិតិកិល
ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ) (ក្រាបីទិក ៤) ដោយសារតម្រូវការ
សាកលនូវជលិតជលកម្មនូវសាលជបុរី បានធ្លាក់ចុះយ៉ាង
ខ្សោះ និងបញ្ចាទេជាប្រឈរមកហើយ នៅត្រូវការកុងស្រួក
ដែលស្តីក្រុង ។ ការការចំណែករបស់បុរី ផ្តាក់តាម ៩០%
នៅថ្ងៃឆ្នាំ២០០៤ (មធ្យមភាគតីខ្លួនគិតិកិល ពីមួយឆ្នាំទៅ

ជំនួយបានដោលការប្រើប្រាស់ និងពិនិត្យរាល់

ដោយមានចំណាយសាធារណៈជូយត្រព្រៃងដី ចំណាយ
ក្រឹមប្រាស់នៅប្រទេសអាមេរិក-៤ នៅពេលមានកំណើនថែ
ជាតិជាមាន ហើយវាបានផ្តល់នូវយកត្រព្រៃងដីចាប់ចំណួល
សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសទាំងនេះ នៅថ្ងៃពេលខាងក្រោម និងយោត ។ បន្ទាប់ពីមានកំណើនខ្លួនដី ៥.៣% នៅ
ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០០៨ កំណើននិនិយាគជាប់លាប់នៅ
ភ្នំពេញ បានក្រោម ៩.៦% និង នៅត្រីមាស
ទី៤ នៃឆ្នាំដីដី (ក្រាបីក ៩) ។ ការឈប់ឈប់សេដ្ឋកិច្ច
យ៉ាងទ្វាក់ច្បាប់ គឺសង្ឃឹមតិចចុចចំពោះកំណើន និងកំណើន
ការប្រឈមប្រយ័ត្នរបស់និនិយាគ ជាកត្តាប់បង្រៀនការធ្វាក់
ឈប់នេះ ។ និនិយាគជាប់លាប់នៅក្នុងប្រទេសខ្មែរកម្ពុជា
និង បានរួមចុះខ្លួនជាមិត្តភក-៤ ឡើត ដោយកំណើន
តិចចុចត្រីម ៣.៣% កាលពីត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៨
បានក្រោមភ្នំពេញ ៩០% នៅត្រីមាស ទី៤ ក្នុងឆ្នាំ
ដីដី ។ ដូចម្ចោមនេះពីអាមេរិក-៤ នៅប្រទេស
ខ្មែរកម្ពុជាដី ចំណាយប្រឈមប្រយ័ត្នក្រោម ១% នៅ
ត្រីមាស ទី៤ ឆ្នាំ២០០៨ (ក្រាបីក ១០) ។ ដ៏អាក្សាល
នៃប្រទេសខ្មែរកម្ពុជាដី បានអនុម័តវិធានការផ្តើមឱ្យ
ដួចជា ករណីបំសារពិទេនជាតុរុញ្ញរក្សាក្នុងស្ថុក ជាផើម
ប៉ុន្តែវិធានការទាំងនេះ មិនទាន់បានទ្រួសដាក់
កំណើនទេ ។

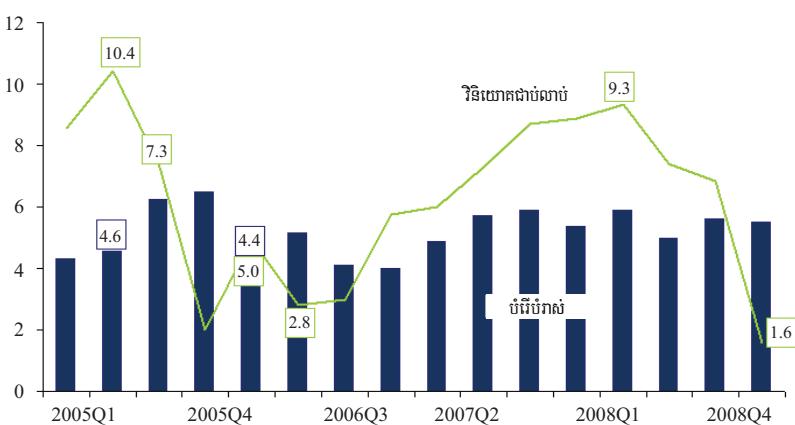
ក្រោហិក ៨: កំណើនផលិតផលខស្សាបកម្ម: ជប្ញេទ (ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជា %)

៩ មធ្យូមភាពរំកិលបីខេ

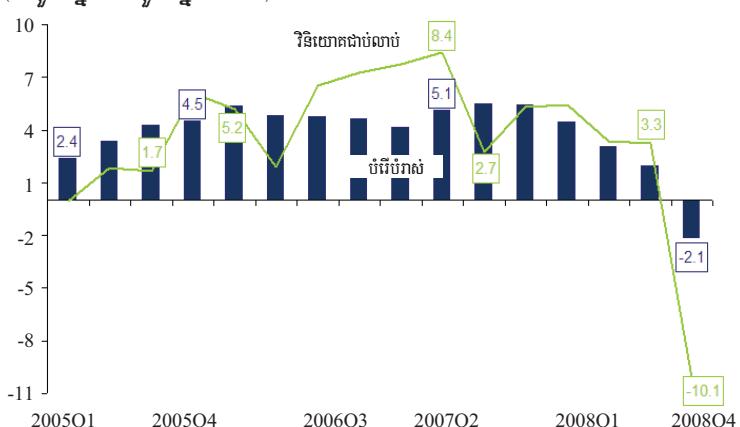
ប្រភព: ការគណនាបរស់បច្ចុប្បន្ន OREI ផ្តល់កម្លើទិន្នន័យរបស់ CEIC

ក្រោហិក ៦: កំណើនកំរូការក្នុងស្រួល - អាសយដ្ឋាន (ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជាចាត់ %)

ប្រភព: ការគណនាបច្ចុប្បន្ន OREI ដែលត្រួមតាមរបស់ CEIC

**ក្រោមីក ៩០: កំណត់តម្លៃការក្នុងស្ថិក - ប្រទេសខ្មែរហកមួច-៣
(ពីមួយចំឡើយដល់ជាទុន %)**

ចក្ខុវិស័យ និទ្ទេគានជនយោបាយនឹងឈ្មោះ

សេដ្ឋកិច្ចក្រឹងតាំបន់ និងសាកលវោះក នៅតែសិតុនបីយោ កាសអាមេរូ ហើយការខ្សោចាតាការតែទ្វាន់ជ្រ នៅតែ អាជីវកម្មទាំង ១ ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន បង្ហាញពីបានឯករាយ នៃការធ្វាក់ចុះការតែខ្លាំង ១ ស្របតាមតម្លៃនៃការទេសចរណីយៈ ។ ដើម្បី ត្រួលខ្ចាងស្ថានរបស់ IMF គេរាយឱ្យចាត់ថ្ងៃឆ្នាំ២០០៩ សេដ្ឋកិច្ចសហរដ្ឋអាមេរិក និងតាំបន់អូរីនីរូបុះ ១.៦% និង ២% ចំណែកការសេដ្ឋកិច្ចប្រចែកកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅកាសឱ្យ និងមានការពិនិត្យដាច់មុន ។ រដ្ឋាភិបាលនៅក្រោមប្រព័ន្ធស រូមទាំងតាំបន់អាមេរិកបានដែលមានសេដ្ឋកិច្ចកំពុងយោន ឡើងនៅជាន់ បានចាត់វិធានការយោងរបស់ និងមិនម៉ាត់ដោះស្រាយបញ្ហាជុសចេញពីបត្តិ ។ ធនាគារកណ្តាល ចំបងទួនិកពាណិជ្ជកម្ម បានចាត់វិធានការពិសេស និងជាប្រតិសាស្ត្រ ដូចជាការចាក់បញ្ហាលសាច់ប្រាក់យោងចេនិន មិនត្រូវក្រោះស្ថាន និងទីផ្សារ ជាដើម ដើម្បីជួយសំរាប និងទទេល់ការបែងចិត្ត ។ ធនាគារកណ្តាលសហរដ្ឋ អាមេរិកមានបញ្ហាជាប្រាក់ និងនៅទីបំផុត មិនធ្វាប់មុន ក្នុងប្រតិសាស្ត្រនៃការលើយាតាយូរិយភីតុ សម្រាប់នឹង ដូចជាការចាក់បញ្ហាលសាច់ប្រាក់យោងចេនិន ប្រចែកតំបន់អូរីប បានចាត់វិធានការពិសេសបំផុត ដើម្បីជួយសំរាប និងប្រព័ន្ធផានាការ ដោយក្នុងនោះ ប្រចែកជាតិម៉ាក និងអេវ៉ូឡូ បានប្រកាសដូលការជានាទូទៅដែលប្រាក់បញ្ជី និងបំណុល ។ នៅអាមេរិកបានដែលមានសេដ្ឋកិច្ចកំពុងយោនឡើង មានការអនុម័តករណីដែលប្រាក់យោនបានរារិកជួរក្នុងឯកជំនួយ ដើម្បីបង្កើរនៅសម្រាប់ និងប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពលើមុន ។ ការការតែបន្ថយពួក និងបង្កើរបុគ្គលិក កំណើនដូចជាដើម ឡើង ដើម្បីជួយដល់សេដ្ឋកិច្ចដែលកំពុងធ្វាក់ ។

ເຈົ້າບໍ່ມ້າຍຮັດຕາມການຜົນຍຸດທະບຽນເຖິງ
ກໍລ຾ງກວາຕະຫຼາງຕ່າງໆດ້ວຍເຕີ
ຕື່ນີ້ແນວ ເບີຍຕໍ່ງໆກ່າວກຸ່ງຜູ້ອີກໃຈເກົ່າງ
ຜູ້ຜະລິດເບີຍ
ເຄີ່ງກຳກັນແມ່ນີ້ເປົ້າ ກາງນີ້ແມ່ນຜົດກີບໃຈເປົ້າ
ຮັບມານີ້ແມ່ນໃຈເປົ້າ